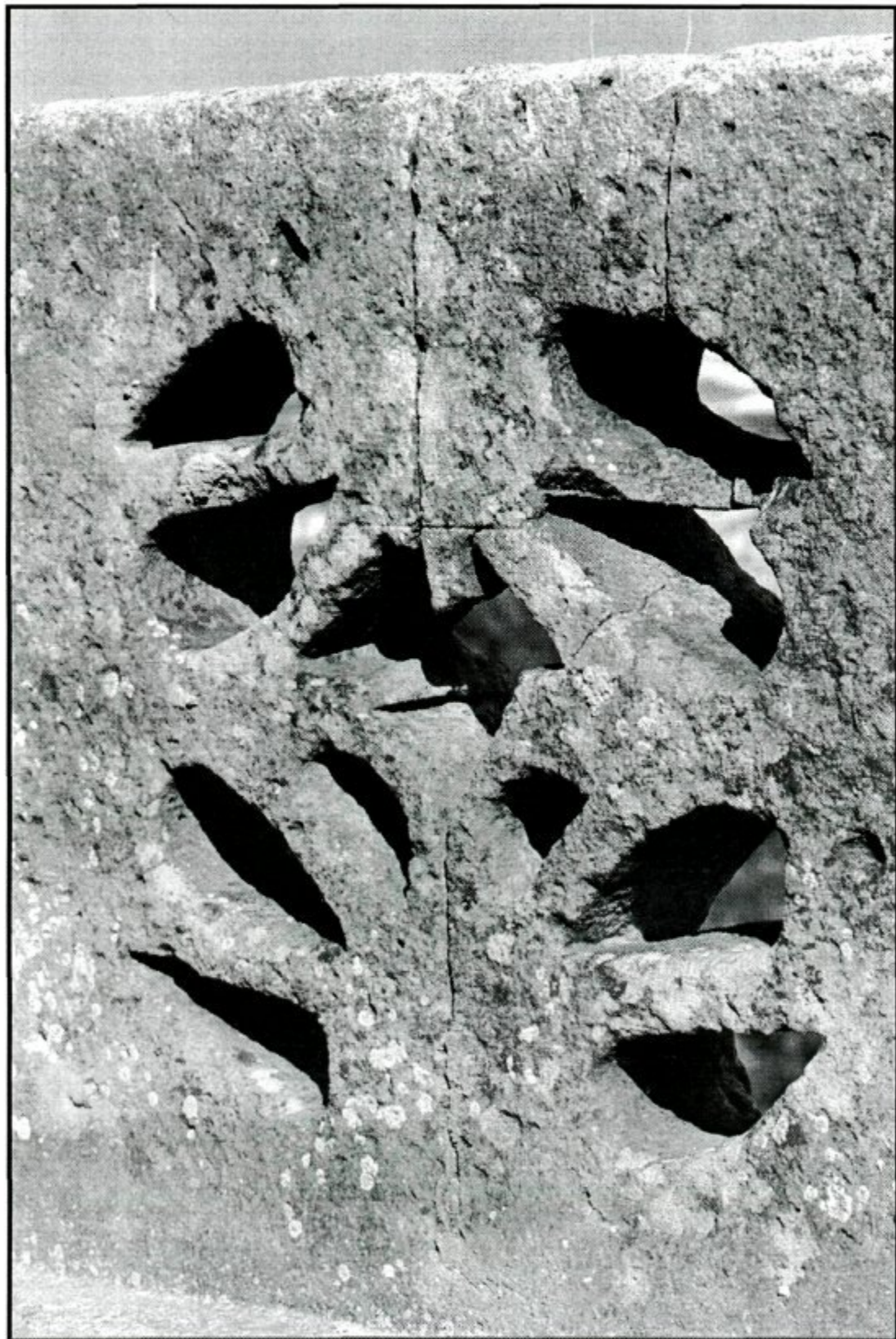

ES SAIG

ALGAIDA - NÚM. 203 - NOVEMBRE DE 1997

EDITORIAL

LA POBLACIÓ D'ALGAIDA

Fa uns quants anys parlàrem ja del cas especial d'Algaida pel que fa al moviment demogràfic; mentre gairebé tots els pobles de l'interior de Mallorca han estabilitzat el nombre d'habitants o, en molts casos, l'han vist minvar ostensiblement, Algaida ha crescut de manera considerable. Les dades són prou significatives: l'any 1986 la població de dret era de 3.032 habitants que el 1994 havia pujat a 3.434, nombre que aquests darrers anys s'ha mantingut; el 1997 és de 3.461.

(Recordem que Algaida va arribar al seu màxim d'habitants el 1887 amb 4.182 i que es va mantenir lleugerament per sobre o a la vora dels 4.000 fins gairebé els anys 50 en què va sofrir una espectacular davallada).

Aquest augment de més de 400 habitants en deu anys no és "normal", no és natural, no és el resultat de la diferència positiva dels naixements sobre les defuncions. Sens dubte és el resultat d'una immigració de gent molt diversa. No tenim dades concretes sobre la procedència d'aquests immigrants; segurament hi hem de comptar algaidins que han retornat al seu poble; també hi deu haver qualche estranger -alemanys- d'aquests que han triat Mallorca per viure-hi; però pensam que molts són peninsulars que tenien una segona vivenda i l'han reconverit en primera. El cert és que a botigues i cafès et trobes amb molta gent desconeguda que es veu que s'ha establert aquí i que sovint es distingeix per una parla diferent.

Sens dubte la proximitat de Palma ha contribuït a aquest fenomen ja que permet arribar al lloc de feina fàcilment i en poc temps. És segur que tots tenen les seves raons per prendre una decisió com aquesta d'empadronar-se a Algaida: potser una menor pressió fiscal, una major comoditat per arreglar tràmits burocràtics, uns avantatges a l'hora d'escolaritzar els fills, etc.

Com passa gairebé amb tot, aquest fenomen té els seus avantatges i inconvenients. En major o menor mesura, els comerços de tot tipus se'n veuen afavorits perquè representa un augment de clients -no sabem fins a quin punt reals o només potencials- que amb les seves despeses ajuden a millorar l'economia del poble. Ara bé, la impressió és que són pocs els que miren d'integrar-se a la nostra comunitat; n'hi ha que sí, i tots en coneixem exemples; però són una minoria. I és perillós incorporar aquesta gent desarrelada; és dolent per a ells i és perillós per a la nostra identitat com a poble.

La nostra portada: *La fotografia de la portada ben bé podria pertànyer a la secció "Sabeu on és?" i vos hauríem de donar moltes fites per treure'n l'entrellat. Per no fer-vos pensar massa -pensar cansa-, vos ajudarem: pujau els 90 escalons i a la barana de dalt del campanar hi trobareu la solució.*

Bolletí de l'Obra Cultural d'Algaida

Revista mensual. D.L.P.M. 495/80

Domicili: Rei, 1. Algaida.

Tf: 66 50 42 / 27 25 76

Fax 66 56 79

Imprimeix: Tirrena, SA. Manacor

Tf 55 52 12

Dirigeix: Delfi Mulet

Administra: Directiva de l'Obra Cultural

Col·laboren: Víctor Andreu, Biel Bibiloni, Jaume Falconer, Miquel Fiolet, Jaume Jaume, Catalina Martorell, Miquel Mollera, Antònia Ma. Mulet, Joan Mulet, Pere Mulet, Víctor Mulet, Xesc Oliver, Biel Sastre, Miquel Serra, Joan Trobat, Guillem Vanrell, Agrupació fotogràfica d'Algaida.

ES SAIG només es responsabilitza de l'Editorial.

CALAIX DE SASTRE

EL LLAMP FORCAT DE SEMPRE

Ha estat la notícia portada de tots els diaris. Més de 4.000 llamps caigueren en un mateix dia sobre Mallorca. Un diari ho deia amb una sorprenent precisió matemàtica: foren exactament 4.031 llamps, ni un més ni un menys. I com que ho fii a la memòria, ja em perdonareu si m'he errat en la quantitat exacta; crec que no és gens exagerat dir que, en aquest cas, no ve d'un llamp.

Sí, més de 4.000 llamps. I no consta que aquell dia hi hagués cap debat parlamentari; per tant, no s'hi inclouen, en els quatre milenars, les envestides del president Matas contra l'oposició. I tampoc no hi ha constància que el dia esmentat el mateix Matas pronunciàs cap conferència sobre *la nostra llengua*; de manera que tampoc no s'hi inclouen els trons que llançà contra els que duen tants d'anys lluitant per la normalització del català. Deixem-ho córrer, avui toca parlar d'altres tempestes.

Però abans, permeteu-me que faci la meva modesta aportació al recull d'acudits que circulen de boca en boca sobre el nostre honorable, *Màtiques* per als amics, coneguts i saludats. Conten que un dia el president i la seva comitiva arribaren a un poble; allà, com és natural, pronuncià un discurs i els prometé que els faria un pont. "President - li digué un dels vilatans que l'acompanyaven - aquí no tenim riu".

- Idò vos faré un riu.

Com que veié que potser havia fet un poc llarg, va tractar de millorar la seva promesa electoral:

- I també una carretera.

"Ja en tenim una", cridaren alguns, entre el públic.

- Teniu la d'anada, però jo vos faré construir la de tornada!

Irreverent, deis, el costum de fer acudits sobre els governants? Quim Monzó va escriure fa anys en un article genial que un polític no té *mando en plaza*, com diria el senyor Matas en el seu bon mallorquí, fins que no ha estat satiritzat per les contarelles del poble. Els acudits són, en conseqüència, la prova que Matas ja ha aconseguit la categoria de governant amb 'glamour'.

I tornem als llamps i trons, que estic fent un article més destrempat que el temps d'aquesta darrera setmana d'octubre. El progrés de la tecnologia no té aturall. Qued literalment meravellat davant l'existència d'una màquina capaç de comptar els llamps sense que n'hi passi ni un per alt. A partir d'ara els llamps seran, com aquell que diu, faves comptades. I, posats a dissenyar artefactes miraculosos, ¿no podrien inventar-ne un que mitigàs, encara que només fos un poquet, els efectes perniciosos dels llamps? Saber que n'ha fet exactament tants, de llamps, és amb evidència molt instructiu; és un d'aquells coneixements que ens permeten posar-nos l'audiència dins la butxaca. Però em fa l'efecte que no sabrem mai si els llamps, això sí ben comptadets, no se'n foten d'una manera descarada de nosaltres, quan veuen la trencadissa que ens ocasionen un parell de vegades cada any.

Un amic em recordava la semblança amb el cas de la Cerdanya, la comarca pirinenca catalana, que quedava qualque vegada sense fluid elèctric a causa de les nevades. El problema era molt difícil de solucionar, deien. "Durem l'electricitat de França!", replicaren els cerdans, fent valer la seva situació geogràfica. I les dificultats tècniques passaren a millor vida; el problema ja està resolt. I GESA, què diu? Que no saben d'on llamp han de treure la tècnica, vull dir els diners, per posar-hi remei, al llamp forcat que ens pega de tant en tant. Dit amb altres paraules, que la mar fa forat i tapa.

En Calaix i Desastre

M'HAN DIT QUE DIUEN

Enguany la Fira va esser molt prest, dia 11, el dia en què més prest pot ser segons els entesos, i possiblement per això va fer tanta calor. Perquè enguany la Fira, a més d'esser curta, va ser calenta; al contrari de molts d'anys, que acostuma ploure, feia un sol que més semblava de Sant Jaume que de mitjans d'octubre. Que sapiguem, enguany els polítics no inauguraren res i les autoritats, locals i foranes, es passejaven mirant-s'ho amb una bona suada. Pel que ens digueren, al casal Pere Capellà els esperava un bon berenar, peu davall taula.

I com cada any, la delegació de l'Obra Cultural Balear celebra per sa Fira la seva Assemblea, que enguany fou molt concorreguda. La gent que hi sol assistir s'ho passa bé: els discursos, quan n'hi ha, solen esser molt curts, i el sopar i el bon vi ajuda a fer una estona d'agradable tertúlia. Enguany l'actuació fou ben original: un concert d'ocarina. Na Carme Hermoso, a més de tocar l'ocarina, ens va informar una mica sobre aquest instrument que tenia una certa tradició a diversos pobles de Mallorca, com Esporles i Pollença entre altres. Per cert que aquell mateix dia de l'Assemblea va sortir la idea de formar un conjunt d'ocarines a Algaida; sembla que hi ha gent jove animada.

L'exposició de l'Obra fou molt visitada i els comentaris de la gent, quan veia les fotografies referents a les activitats d'aquests passats vint-i-cinc anys, eren més o manco els mateixos: "què érem (o què eren) de joves!". I és que a la vida d'una persona 25 anys són molts d'anys. Una de les peticions de la Junta a l'Assemblea fou, una vegada més, la incorporació dins els grups de feina de gent nova, gent jove, amb noves idees i aires renovadors.

Ens han dit que els cossiers acostumen assajar un pic cada mes, a fi de no perdre confiança en el ball; però, a més a més, també sopen. Ens han dit que estan intentant elaborar uns Estatuts o un Reglament per aclarir-se un poc més, però es veu que és una tasca difícil ja que s'han reunit un bon grapat de vegades i encara no els han enllestit. Comentant això, en sentírem un que deia que el que està clar és que els cossiers, malgrat les diferències d'edat, de professions, d'idees, formen un col·lectiu cohesionat i amb unes idees bastant clares pel que fa al grup.

Suposam que trobareu que en parlam massa, però es veu que és un tema d'actualitat. Una persona, que té un parell de contenidors prop de casa seva, comentava que no importa que hi posin fems per fer pudor. Quan els acaben de buidar, sobretot si ha plogut, poden igual que quan són plens: duen un parell de dits de verrim aferrat i si s'hi posa un poc d'aigua... no vos dic quin perfum en surt. Diuen que a altres pobles, i a Ciutat, els contenidors es netegen de tant en tant, però sembla que aquesta moda no ha arribat a Algaida.

La futura "Ronda de Ponent", de la qual l'Ajuntament ens informava en aquestes planes el mes passat, ha motivat molts i molts de comentaris, i tots els que hem sentit eren ben negatius: ningú entén que els dos carrers nous que han fet per començar aquesta "ronda" vagin a parar a dos cul-de-sac, amb molt poques possibilitats d'absorbir un trànsit normal. Segurament els qui l'han dissenyada, la ronda, saben bé el que es fan, però en general la gent no ho acaba de veure clar.

Un que va passar per davant el nostre Ajuntament i es va aturar a llegir el cartell informatiu de les obres que s'hi fan va quedar un poc parat quan va veure que allà es parla del termini de les obres: maig del 97. Si pensam que ja som al novembre, l'exemple que ens donen els nostres capparens no és gaire bo. Si és que ja estan en una altra fase, podrien rectificar el cartell informatiu.

Però a vegades no hem de cercar molta lògica en certes actuacions públiques. És curiós que unes lamentables pintades que es feren a principis d'any a la façana de la Casa de la Vila i que tant i tant varen molestar els nostres dirigents, passats deu mesos segueixin allà ben visibles; si realment molestaven tant, no deu ser tan difícil donar-hi una passada de pintura o el que faci falta.

Ja sabem que a Algaida, com a altres indrets, hi ha un anticatalanisme, no gens comprensible però ben fort. I això es manifesta sobretot quan el Barça perd un partit, malgrat sigui amb un equip "estranger". Però el que sentirem l'altre dia ens va deixar astorats. Ja sabeu que al celler hi ha un grup, un grup nombrós, que aprenen a ballar ball de bot, és a dir, jotes i boleros. Idò la crítica que sentirem un dia d'aquests és que no hi ha dret que aquests catalans ens vulguin dominar i que ara al celler ensenyen a ballar sardanes.

Del problema de trobar un solar a Algaida per fer-s'hi una casa ja no en volíem parlar més, però és un problema que surt a moltes de converses, tant al cafè com a les tertúlies de després de sopar. I la solució sempre sol esser la mateixa: unes Normes Subsidiàries que aclareixin la normativa urbanística d'Algaida.

Diuen que allà on es pensen que no hi plou no hi poden estar de goteres. L'Associació de la Tercera Edat, que pareix que ha de ser "un illot de pau", amb gent gran i assenyada, també té "lo seu". Ens han dit que s'han convocat eleccions per nomenar la nova Junta i el termini de presentació de candidatures acabava un divendres; ens asseguraren que uns quants anaren a pagar la quota per poder presentar candidatura i no els ho acceptaren quan a altres si ho havien fet. No sabem com acabarà, però diuen si fins i tot hi haurà impugnacions i no es podran celebrar les eleccions. Ja veurem que passa.

UN SORD

FOTO ANTIGA

Aquesta foto correspon a l'any 1946 i és de l'homenatge que es va fer al Pare Pou. Està feta al carrer de la Unió, davant la casa natal del Pare Pou, on hi figura una làpida commemorativa.

L'AJUNTAMENT D'ALGAIDA informa

DIVENDRES ALGAIDINS

Per tercer any consecutiu, l'Ajuntament d'Algaida ha organitzat, amb col.laboració de Titoeieta Ràdio i el Diari de Balears, l'edició 1997/98 del Cicle de Conferències *Divendres Algaidins, Històries i Coses d'Algaida* que s'iniciarà aquest mes de novembre i que es perllongarà fins a l'abril de l'any que ve.

El cicle s'inicia el proper divendres, dia 28 de novembre, amb la conferència *La construcció de les Escoles* a càrrec de Francesc Ramis Gómez. L'acte tindrà lloc a les 21'30 hores a l'Auditori del Casal Pere Capellà.

CONFERÈNCIA SOBRE RAMON LLULL

Durant el mes de novembre tindrà lloc una altra conferència, aquesta vegada dedicada a la polifacètica figura de Ramon Llull. Divendres dia 14, a les 21'30 hores, a l'Auditori del Casal Pere Capellà, Ton Sales, catedràtic de la Universitat Politècnica de Catalunya ens parlarà de *Ramon Llull, el primer informàtic*. L'acte serà presentat pel doctor Llorenç Valverde, catedràtic d'Informàtica de la Universitat de les Illes Balears.

CERTAMEN LITERARI DE CASTELLITX

Durant aquest mes de novembre es presentaran les bases del Certamen Literari de Castellitx 1998 que convoca el XXII Certamen de Poesia i Narració Curta, el XX Concurs de Poesia Popular (Glosat) i el III Premi d'Investigació Castellitx.

Com a novetats principals destacar que en la present edició Llorenç Antich 'Móra' passa a formar part del Jurat del Certamen i que la dotació econòmica del Premi d'Investigació *Castellitx* s'incrementa en 25.000 PTA.

CURS DE CORDAR CADIRES

El proper dijous dia 20 de novembre començarà el **Curs de Cordar Cadires** que s'impartirà dins el marc de l'Escola d'Adults de la Mancomunitat Pla de Mallorca. El termini d'inscripció ja és obert i podeu formalitzar la matrícula a les Oficines Municipals de la Casa de la Vila, els matins, i a la Biblioteca Municipal, els horabaixes.

El curs, impartit per Pere Joan Ballester, tindrà lloc tots els dijous de les 19'30 fins a les 21'30 hores.

ANUNCIS

Exposició pública del Padró del Fems 1997 (Padró provisional de la taxa per a la prestació del servei de recollida de residus sòlids), a efectes de possibles modificacions, per a la convecció del Padró definitiu.

El Padró provisional està exposat a les Oficines Municipals de la Casa de la Vila fins dimecres dia 12 de novembre.

HORARIS

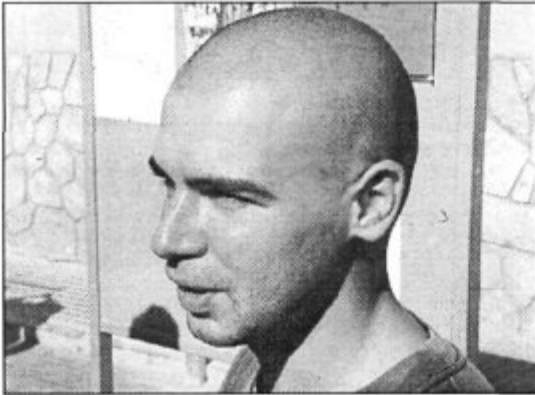
Oficines Municipals de la Casa de la Vila
De dilluns a divendres, de 8'00 a 14'00 hores.
Dissabtes, de 9'00 a 13'00 hores.
Biblioteca Municipal d'Algaida
De dimarts a divendres de 16'30 a 20'00 hores.
Dissabtes, de 10'00 a 13'00 hores.

Quatre mots sobre... SA FIRA

La saviesa del poble ha condensat la seva opinió sobre Sa Fira en gloses com aquesta:

Un homo que se'n va a fira
i no se'n duu cap dobber,
mira lo que ha de mester,
emperò debades mira.

Potser hi hagi coses que no han canviat tant com ens pensam. O potser sí. Els algaidins i algaidines d'avui en dia, què en pensen, de la seva fira? Aquí en teniu una mostra, segurament massa petita.

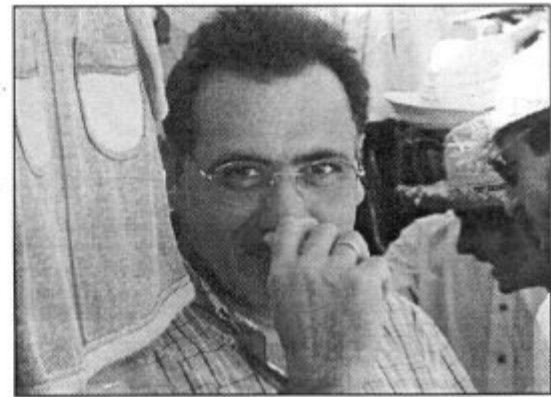
Pere Salas Mascaró: *"El que té de bo la fira d'enguany és la bona distribució de les paradetes i les diverses zones de visita (animals, ramells, etc.), així com l'ocupació dels diferents espais. Dolent, dolent, sobretot el sol i la calor que fa. D'això, la manca dels pins en té molta de culpa. Aquest fet es pot repetir els propers anys, perquè els arbres nous en tardaran un mínim de quinze a fer ombra."*

Joana Ma. Sastre Sastre: *"La fira té com a cosa positiva que la gent surt al carrer i, potser empesa per la tradició, fa les seves compres de cossiols, olives, greixoneres, siurells, etc. Hi veus fesomies que fa temps que no has vist, i això és bo. De negatiu, no hi trob res, en no esser que la consider massa curta; hauria de durar tot el dia. Ara mateix fris perquè encara no ho he vist tot."*

Aina Mayol Mas: *"És bo que hi hagi fira perquè és una tradició de tota la vida; hi veus gent com per Sant Jaume. La fira en si no té massa significat. Ara hi ha més coses que quan hi vaig venir per primer pic a Algaida. És una festa més. Negatiu no hi veig res, en no ser la calor que fa. Enguany el sol és el protagonista, i d'altres anys ho és el mal temps."*

Alexandre Pizà Colom: *"La fira està bé, però m'agafau quan encara no he fet tota la volta. El millor és el dia que fa, massa bo i tot; només de controlar el menú, ja he agafat una bona suada. Com a cosa negativa, veig que no hi ha tants expositors com l'any passat i també manco gent que en altres ocasions. Deu esser que Lluçmajor ha començat la seva fira més prest."*

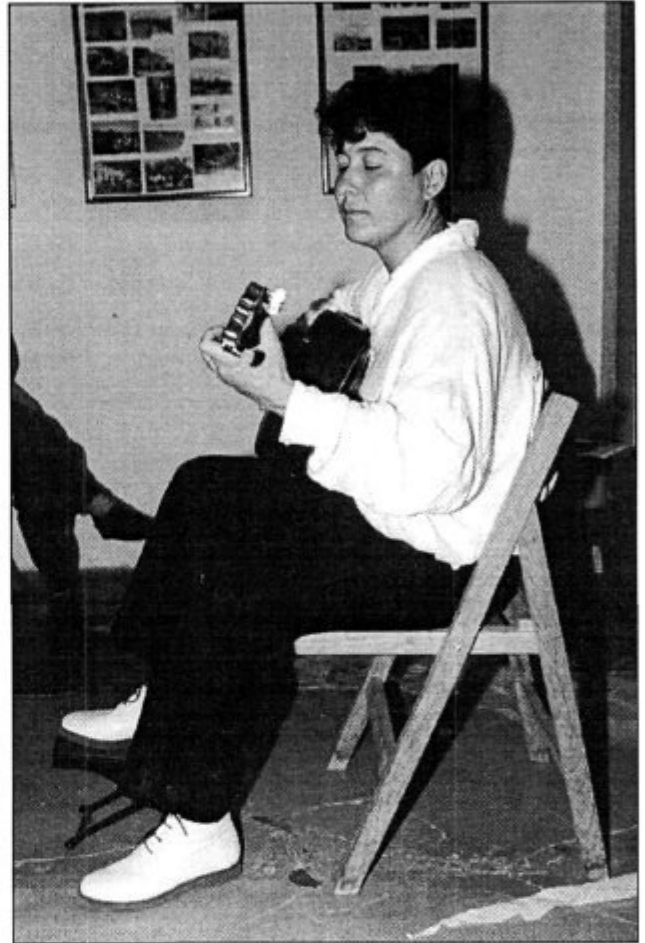
NOTICIARI de l'OBRA CULTURAL BALEAR

Divendres dia 11 d'octubre, el dia de Sa Fira, celebrarem, amb nombrosa assistència de socis i sòcies, l'**Assemblea general**, amb dos punts bàsics a l'ordre del dia: presentació de l'estat de comptes i renovació de la Junta Directiva.

Quant al primer punt, cal dir que tots els socis teniu a la vostra disposició el llibre de comptes. I del segon, que també tots els socis i sòcies rebreu una circular on us informarem sobre la renovació d'alguns membres de l'actual Junta i de la convocatòria d'una Assemblea general extraordinària que celebrarem abans de final d'any.

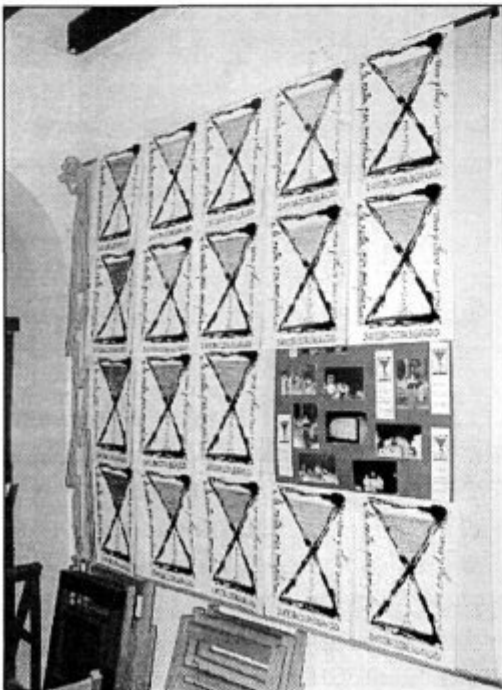
Després de l'assemblea, soparem i en acabar na **Carme Hermoso**, a qui podeu veure en la foto adjunta, ens feu un concert de guitarra i d'un instrument curiós, l'ocarina. Amb tal motiu, en **Jaume Toledo** li va dedicar la glosa que a continuació reproduïm:

Escolta, si vols, això.
És el que ara m'ha sortit.
S'actuació he seguit
i una pregunta em faig jo.
Com se pot treure aquest jo
d'un instrument tan petit?

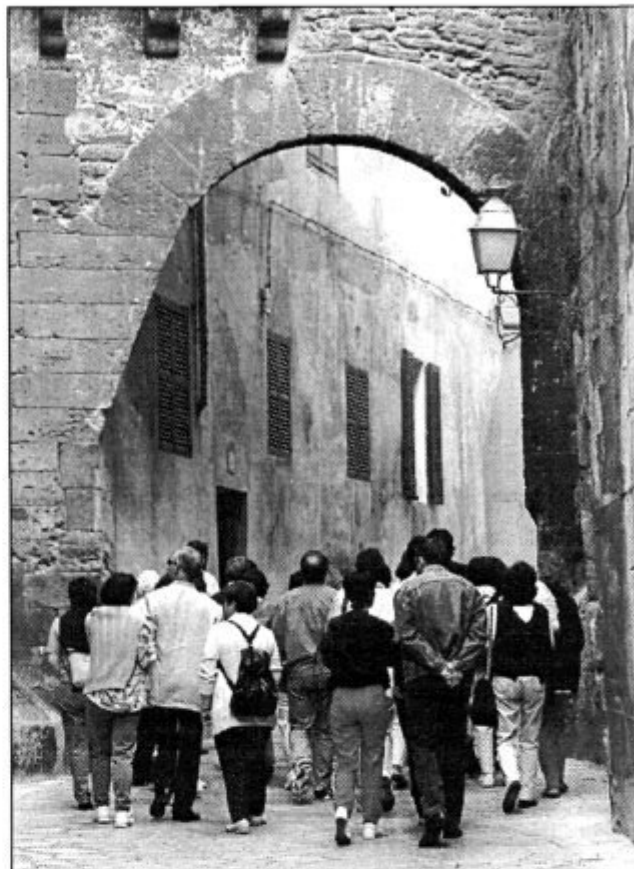
A més, les parets del nostre local social mostraven un recull fotogràfic de les nombroses activitats que hem organitzat al llarg d'aquests vint-i-cinc anys d'existència, exposició que va poder ser visitada per molt de públic el matí de Sa Fira. Per cert, el nostre vint-i-cinquè aniversari també ha estat el tema d'una glosa d'en Jaume; va obsequiar-nos-la durant el sopar:

Vint-i-cinc anyets ja fa
que així mateix fan histori'
d'ells un bon recordatori
aquí podem contemplar.
Tots noltros podem guardar
bons moments dins sa memori'.
Brindem perquè es repertori
molts d'anys pugui continuar.

La projecció de diapositives sobre "Palma, Ciutat de Llegenda" i la posterior visita a Ciutat foren un èxit, tant per l'assistència de públic com per la quantitat de llegendes, coverbos i coses curioses que vàrem aprendre de la mà de **Gaspar Valero**, que ara ha fet un any ja ens va fer un recorregut per les rondalles i llegendes que tenen per escenari Algaida.

Aquesta vegada el nostre itinerari va discòrrer per la part alta de Ciutat; en la foto adjunta podeu veure els passejants passant per davall de l'arc de l'Almudaina. Era molt divertit veure més d'una trentena de persones estirant el coll cap amunt, a la recerca d'aquells detalls que les nostres visites a Ciutat, normalment sempre massa apressades, ens impedeixen de gaudir. Tant ens agradà que aconseguírem que el professor Valero ens prometés un segon itinerari, aquesta vegada per la part baixa de Palma.

ACTIVITATS DEL MES DE NOVEMBRE

➤ **Dissabte dia 15 de novembre, a les 21.30 hores, al nostre local.**

ÍNDIA: IMATGES D'UN SUBCONTINENT
A càrrec de **Pep Barkeló**

(És un audiovisual sobre l'Índia molt espectacular. No us el podeu perdre)

➤ **Diumenge dia 30 de novembre,**
EXCURSIÓ als MIRADORS de S'ARXIDUC.

Sortida a les 8.45 h de Plaça. Apunteu-vos abans de dia 28 a Jerònia Cañellas (tel. 66 52 49).
És una excursió molt apropiada per començar la temporada, suau i tranquil·la...
per gaudir plenament del paisatge.

➤ **Dissabte dia 13 de desembre**
(Ja l'anunciam ara perquè l'apunteu a la vostra agenda)

CONFERÈNCIA SOBRE VAMPIRISME
A càrrec de **Biel S. T. Sampol**

(Veniu preparats no sigui cosa que ens xuclin la sang)

SABEU **ON** ÉS?

Aquesta paret seca, coronada amb figueres de moro, que teniu a la fotografia d'avui, és en realitat el que resta d'un talaiot, situat a poc més de dos km del casc urbà algaidí.

El **talaiot** és una construcció megalítica prehistòrica de base circular o quadrangular, que apareix en gran quantitat a Mallorca i, sobretot, a Menorca. Ha estat considerat com antiga habitació, monument funerari i torre de defensa. / **Talaiar**: Observar des d'un lloc elevat per vigilar o veure venir de lluny alguna cosa. / **Talaiar**: Vigilant que en temps primer guardava una talaia o torre de vigilància. Aquestes torres, estratègicament situades, encerclaven tot el perímetre costaner de Mallorca i eren bàsiques per a la defensa de l'illa. L'ajuntament d'Algaida va haver de pagar i mantenir guardes talaiers durant el segle XVIII, apostats al Portell d'en Vaquer a la possessió de S'Allapassa, de la costa llucmajorera.

Talaiot Corcat: Col·lectiu ecologista llibertari de Ciutat (1977 - 1980). Se'l recorda sobretot per l'ocupació de Sa Dragonera des del 7 al 18 de juliol de 1977, per evitar la seva urbanització.

Topònims: "Sa Talaiassa", nom de la muntanya més alta d'Eivissa. "Sa Talaiola": possessió del terme de Santanyí; els especuladors de sempre la volen urbanitzar. "Ses talaioles": possessió del terme de Manacor.

Cançó:

Es talaier de Sa Costa
es ca de bou ha 'mollat.
Sabeu on s'és posat?
A damunt s'esquena nostra.

Pista: Es troba aquest talaiot vora les cases d'una possessioneta del quarter IV. L'historiador algaidí

Gabriel Bibiloni va fer un treball sobre aquest talaiot publicat al tom 6è d'ES SAIG (91 -92). Segons aquest estudi, en Biel de Marina va arribar a la deducció que, més que d'un talaiot, podria tractar-se d'un túmul escalonat.

Solució del mes passat: L'empedrat que vos mostrarem està situat al carrer de Sa Font de Randa, entre aquesta i la creu de terme.

M. F.

ELS LECTORS ESCRIUEN

El col·lectiu de jugadors i jugadores del Club Voleibol Algaida vol manifestar el seu malestar, desànim i desacord pels següents aspectes:

1. Per poder entrenar a les pistes del Col·legi Públic Pare Pou d'Algaida tenim el problema dels bassiots, el temps (aigua, fred, vent, dies de sol excessiu, el mal estat de les pistes, etc.).

2. A partir del canvi d'hora, fa fosca molt prest i no disposam de llum artificial.

3. A Algaida tenim concedit per part del M.E.C. un pavelló cobert des de l'any 1991 i després de varies promeses i moltes de vegades sí, sí!!, no hem vist cap indicati de que es faci res. Recordam que l'any 1996 férem subcampeones d'Espanya i el batle ens va dir a totes que faria el possible perquè el pavelló es construís i pensam que el col·lectiu del voleibol a Algaida està totalment ignorat per part de l'Ajuntament.

4. Va sortir publicat a la revista ES SAIG que es faria una petició de subvenció al C.I.M. per tapar la pista de Ses Escoles, la qual cosa ens va alegrar, encara que dubtàvem molt que es duqués a terme. La gran sorpresa i decepció va arribar quan l'Ajuntament va informar que no es cobriria la pista sinó que les obres que es farien consistirien en tancar de "rejilla" la pista grossa de futbol i que segons el projecte s'ha de fer de ciment, que no és reglamentària en cap esport.

5. Per tot això, aquesta temporada s'han fet gestions per jugar a pista coberta, especialment per l'equip juvenil, que segons la normativa es recomana un pavelló cobert. És d'agrair al Club Palma '99 que ens hagi volgut com a jugadores del seu club i l'esforç que ha fet per deixar-nos posar el nom d'Algaida als equips. Aquest fet suposa un esforç terrible per part de jugadores i pares, ja que dos dies per setmana entrenam a Ciutat i dos a Algaida. Així mateix és un poc vergonyós que amb els èxits que hem obtingut durant aquests anys haguem de jugar amb un altre club, que sí ens té en compte.

6. Per si no bastàs el desinterès demostrat per l'Ajuntament, ara l'únic equip que du el nom d'Algaida és l'infantil del C.P. Pare Pou i, ja que han llevat tots els focus, ens veurem obligades a jugar tots els partits a camp contrari, ja que no disposam de pista en condicions (no hi ha llum i els partits es fan des de fa molts d'anys els divendres a les 18'30 h).

7. Hem llegit pels diaris que s'han fet molts de pavellons a totes les Balears i molts d'ells es concediren més tard que el nostre.

8. Enviàrem prop de 400 firmes per animar que s'agilitzassin els tràmits per la construcció del pavelló i no ens han fet gens de cas.

9. Ens demanam:

a) Què ha fet l'Ajuntament per noltros? Què fa? Què farà?

b) Si en lloc de ser practicants de l'esport del voleibol fóssim futbolistes, hauriem rebut el mateix tracte?

c) Si després de tres campionats de Balears infantil, un campionat de Balears cadet, dues participacions al campionat d'Espanya infantil, una participació al campionat d'Espanya cadet i més deu equips campions de Mallorca així com molts de subcampions creim que ens mereixem qualque cosa més.

d) Per què el voleibol està discriminat dins Algaida? I tan ben reconegut a fora poble?

e) Però la pregunta que més ens interessa, fora resposta, és: podran els nostres fills/filles o néts/nétes disposar de pavelló cobert? O hauran d'anar a fora poble com nosaltres actualment?

Volem agrair a la revista ES SAIG l'incondicional recolzament a l'esport del voleibol.

Signat:

La seixantena de jugadors/res del Club Voleibol Algaida

NO VULL ESSER ALEMANY

Ara diuen que en un futur no molt llunyà
tot això que fins ara hem tengut
deixarà d'esser nostre al punt
perquè els alemanys ens vendran a comprar.

Pasa a passa ens van comprant,
avui unes quarterades, demà un gran casal,
i així, com aquell marit que fa el salt,
el nostre patrimoni s'haurà anat anant.

Jo em rebel·lo, no vull que passi així,
i crec que n'hi ha més que com jo pensen.
Però, on són? I quines tasques emprenen
perquè l'alemany no sigui d'aquest poble el botxí?

Aquestes roquetes, a la Mediterrània perdudes,
mereixerien un més noble final.
Perdre les arrels i el noble cabdal
no poden esser les fites futures.

Del rei Jaume el Conqueridor me pareix sentir
a sa tomba cruixir els seus ossos.
"Vaja una colla de collons grossos
que vaig deixar per ací".

Els dies passen i la gent no pareix pensar-hi,
siula i fa el desmenjat amb talent:
"Que molts de marcs vagin duent
i que no me contin coverbos a mi".

Diuen que un trenta per cent
de les terres d'aquestes illes
ja estan dins les bitlles
de la germànica gent.

I això a qui molt importa?
Pot ser que no hi hagi ningú?
I si hi ha inquietud dins qualcú
pareix no ser capaç de sortir per la porta.

Qui serà el noble senyor
que encapçali una causa justa
per no fer-ne només fusta
del nostre illenc resplendor?

MARCEL

PLUVIÒMETRE

L'any agrícola havia començat malament
i durant tot el mes de setembre no arribarem
als quinze litres d'aigua de pluja. El novembre
va començar igual, amb calor i poca aigua,
però al final ha arribat el fred i unes pluges
més generoses: la quantitat final d'aquest mes
ha estat de 87'8 litres.

MOVIMENT DEMOGRÀFIC

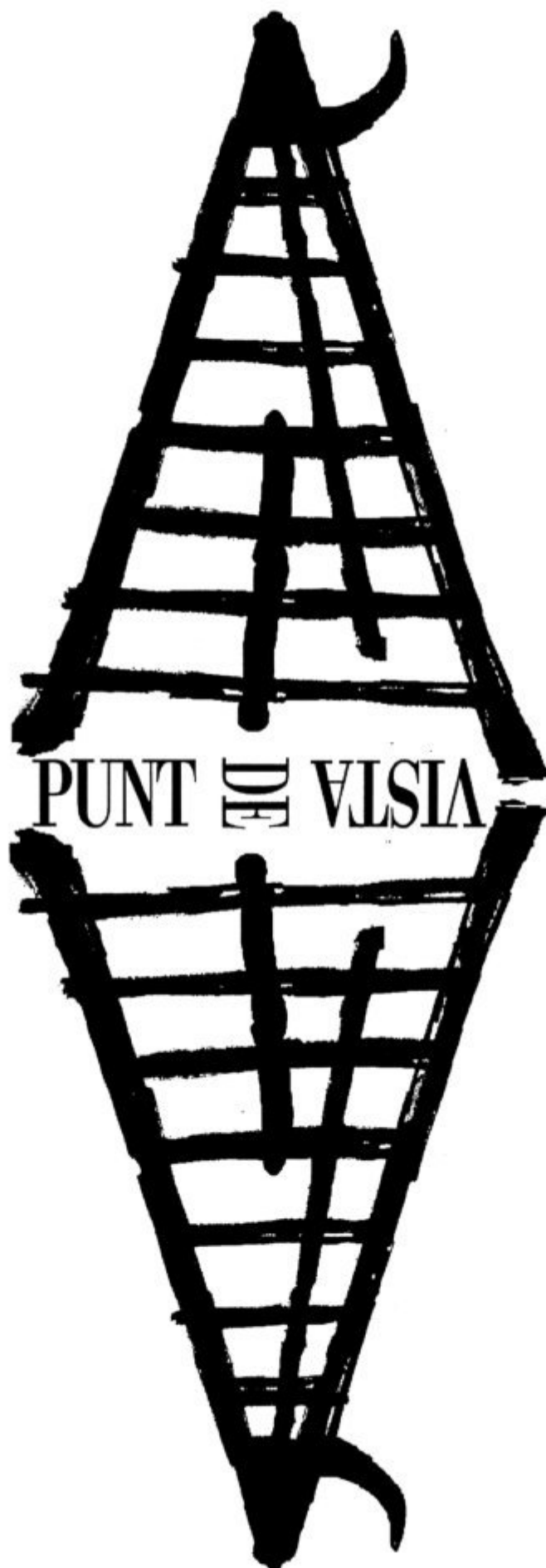
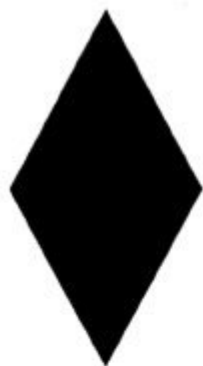
Coloma Gómez Sastre. Va morir dia 3 d'octubre a l'edat de 99 anys

Francisca Sastre Pou. Ens deixà dia 25 d'octubre a l'edat de 90 anys

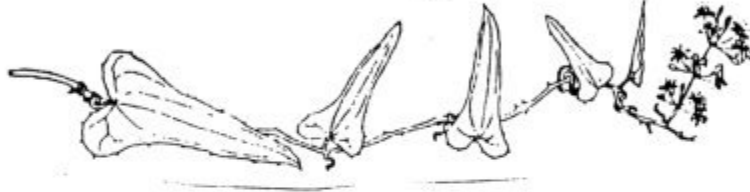
NAIXEMENT

Sheila Fernández Simó, filla de Francisco Salvador i Maria del Carme. Va néixer dia 15 d'octubre

Les nostres plantes

el xiprer

Ha començat el mes de novembre. És aquest el mes que marca un període de transit entre la tardonada i la hivernada. És costum que aquest mes es representi als calendaris amb escenes relatives a la llaurada; així arreu dels pobles mediterranis aquest temps és el millor per afemar i adobar les terres.

A la darrera d'aquest mes s'inicia la collita de les olives, feina llarga i laboriosa que requereix molt de temps. Però aquest mes no vos parlaré de les olives ni de la darrera del novembre, sinó tot el contrari. L'arbre que ocupa aquesta secció està relacionat indirectament amb la festa que principia el mes: Tots Sants.

Tots Sants, antigament dia de treva. És dia de visita als cementiris i molt sovint ens rep donant la benvinguda un xiprer. El xiprer, a la botànica màgica, és el símbol de la mort, per la qual cosa s'ha utilitzat molt com espècie funerària.

Els xiprers (gènere *Cupressus*) comprenen una dotzena d'espècies, principalment d'Amèrica del Nord i d'Àsia. L'espècie més coneguda és el xiprer (*Cupressus sempervirens*), que igual que les savines o els ginebres, pertany a la família de les cupressàcies.

És un arbre que pot arribar als trenta metres, de vida molt longeva, pot viure fins a 2000 anys. Aquesta espècie és originària de Grècia i de l'Orient Mitjà, que actualment es troba estès per tota la Mediterrània encara que la seva superfície de conreu és molt reduïda, com s'ha escrit abans, als cementiris i, també, plantat en fila, per a fer paravents, sobretot, a comarques molt ventejades.

La seva forma és piramidal, les branques són engallades i properes a la soca. Perenne, les seves fulles són d'un verd fosc, esquamiformes, aplicades i molt petites. És una espècie monoica, les flors femenines tenen nombrosos primordis seminals; les pinyetes són formades per 8-10 bràctees poligonals i mucronades en el seu centre, que s'ajusten pels marges i quan maduren s'obrin per deixar caure les llavors.

La seva fusta és excel·lent, ja que és pràcticament incorruptible, i aromàtica. Antigament fou, potser, la conífera més explotada, els fenicis construïen els seus vaixells amb fusta de xiprer, els egipcis l'empraren per als baüls de les seves mòmies, a Grècia i, després, a Roma fou una fusta de primer ordre, **Plutarc** volia que totes les lleis s'escriuïssin sobre taules de fusta de xiprer. La tradició diu que l'Arca de Noè, el temple de Salomò, la flota de Alexandre el Gran i molts altres elements llegendaris eren fets en gran part de xiprer.

Actualment s'empra en fusteria i ebanisteria (mobles i xapes de gran ressonància per a guitarres), construcció (pilars submergits, bigues), fabricació de vaixells (arbres de velers), torneria i escultura.

Les pinyes de xiprer verdes contenen molt de tani, i s'utilitzen en infusió com astrigents contra les diarrees, hemorràgies i per retenir l'orí. Són també tòniques, estomacals i febrífugues. Per destil·lació, amb vapor d'aigua, de les fulles i branques joves s'obté l'essència de xiprer que s'empra en fumigacions contra la tos.

És remarcable la relació que hom

estableix entre les plantes i els difunts, el costum de posar-ne damunt les tombes és universal. Com s'ha apuntat abans, el xiprer sempre s'ha relacionat amb els morts. Aquest caràcter funerari del xiprer fou adoptat pels grecs d'altres pobles primitius, la seva essència servia per embalsamar cadàvers, i se'l considerà com un dels atributs de Plutó, deu de l'infern, i d'altres divinitats infernals. Introduït a la península d'Itàlia, a Roma era el símbol del dol i a les tombes dels grans homes de l'imperi, si plantaven, al seu voltant, xiprers. També, les braques de xiprer servien per cubrir el sòl de les cases dels criminals, per ser, també, símbol del dolor i de la desesperació.

A la bruixeria, per ser el símbol de la mort, la seva fusta serveix per la construcció de la taula triangular que s'empra en determinades operacions de bruixeria. El xiprer com tots els arbres fàl·lics, és, al mateix temps, un símbol de la generació, de la mort i de l'ànima immortal.

Joan Amades, al *Folklore de Catalunya*, diu que els arbres que tot l'any són verds són preferits pels difunts, ja que amb la seva verdor els comuniquen goig i alegria i goig de vida; per això el xiprer que sempre és verd sol abundar en els cementiris. També diu que el xiprer és un arbre preferit per les ànimes dels difunts i que aquests els prenen per estada i s'hi aposenten per viure vora els vius. Què vos pensaveu! Qui no ho cregui, que ho vagi a cercar.

Jaume Jaume i Oliver

AGRUPACIÓ FOTOGRÀFICA D'ALGAIDA

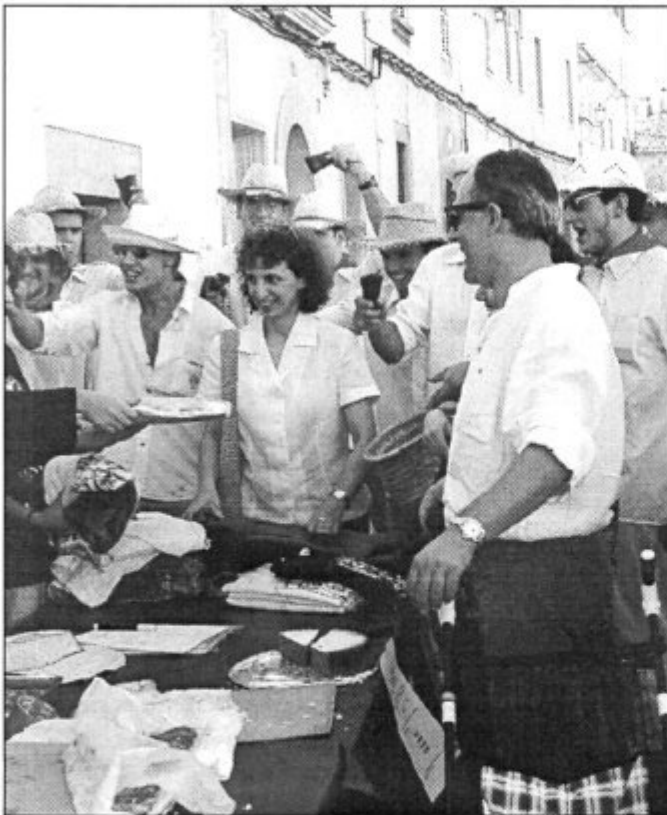
Fotografia de Gabriel Munar Garcias

UNA FOTO ANTIGA...

És una foto de les nevades de l'any 1956, feta davant Sa Serradora. Hi apareixen, d'esquerra a dreta: Maria Monserrat, Toni Canyelles "Rosseió", Miquel Oliver "Corró", Francisca Canyelles "Rosseiona", Biel Pou "Serrano" i Rafel Roca "Rafela".

I DUES FOTOS D'ARA

Corresponen al dia de Sa Fira: els quintos d'enguany, fent la seva tradicional bulla, i dues dinàmiques jovenetes venent paperetes per tal d'ajudar la Banda de Música d'Algaida. Els afortunats en el sorteig tendran com a premi una actuació exclusiva per a ells de la Banda.

Miquel Costa i Llobera

en el 75è aniversari de la seva mort

VIDA

Miquel Costa i Llobera (Pollença 1854 -Palma 1922) és, juntament amb Joan Alcover, el poeta que fou considerat durant molt temps màxim exponent de la poesia catalana a Mallorca. Les generacions posteriors es formaren dins el mestratge d'ambdós escriptors i conformaren allò que s'ha anomenat l'Escola Mallorquina. De família benestant de terratinents pollencins - propietaris de Formentor, a més d'altres finques importants - cursa el batxillerat a l'Institut de

Palma, on rep la influència de Josep Lluís Pons i Gallarza. Comença la carrera de dret a Barcelona (1872 - 1875), però una profunda crisi religiosa li fa interrompre els estudis. Torna a Mallorca on porta el tipus de vida que correspon a la seva situació acomodada.

De vocació sacerdotal tardana, als 31 anys decideix anar a Roma per tal d'estudiar teologia a la Universitat Gregoriana. És ordenat de prevere el 1888, als 34 anys, i torna a

Mallorca el 1890. Guanya una canongia pontificia a la Seu de Mallorca el 1909 i és nomenat professor del Seminari Conciliar de Palma. Absorbit per les tasques pròpies del seu ministeri, dins els darrers anys decreix la seva dedicació a la literatura. Amb la mort del germà Martí (1918) i del pare (1919), s'accentua la seva esterilitat literària. Morí en el convent de les Tereses de Palma, d'un infart, mentre predicava el panegíric de santa Teresa.

OBRA

De gran precocitat literària, als 21 anys ja havia escrit la seva composició més aplaudida, *El pi de Formentor*. Passà per diverses vacil·lacions lingüístiques que motivaren l'alternància de la llengua catalana amb la castellana. Fou nomenat Mestre en Gai Saber a Sant Martí de Canigó el 1902. *El pi de Formentor* figura en el seu primer volum publicat, *Poesies* (1885), al qual seguí *De l'agre de la terra* (1897). Té també una incursió en el domini de la prosa amb *Tradicions i fantasies* (1903).

Amb *Horacianes* (1906), llibre que conté l'admirable oda *Als joves*, assoleix el punt màxim de la seva producció i fa una importantíssima aportació a la literatura catalana. El llibre, escandit en metres clàssics d'una rotunditat colpidora, mostra una clara voluntat de portar el món clàssic grec i llatí

a la poesia autòctona. Aquests versos es defineixen per una gran contenció i són la gran aportació mallorquina al moviment noucentista català.

El 1907 publica una segona versió, ampliada, de *Poesies* i viatja per orient i Terra Santa. Fruit d'aquest viatge serà un nou llibre, *Visions de la Palestina* (1908), on malda per portar el versicle bíblic a la llengua catalana. La resta de la seva producció en català són obres pietoses i poemes de circumstàncies. També és important, però, la tasca teòrica continguda en la conferència de 1904 *La forma poètica*, pronunciada a l'Ateneu Barcelonès.

Josep M. Llompart ha aplicat a la poesia de Costa tres substantius que la defineixen: bellesa, elegància i reserva. Publicà també un volum de poesia castellana, *Líricas* i un llarg poema d'inspiració modernista, *La deixa del geni grec*.

Als joves (fragment)

L'art veritable és sa, gallard i noble,
tal com Apol·lo amb citara
i amb sageta potent. Té la bellesa,
la joventut de l'ànima,
la claredat, l'ardida força, l'hàbil
maneig de fibra harmònica,
i l'arc terrible del bon dret que mata
la serp del fang malèfica.

Tal vos somriga l'ideal, oh joves,
unint el seny amb l'ímpetu,
i amb gran serenitat, que és la divisa
de la potència màxima.
Ah! Els forts vénen de forts. Alçau l'emblema
de l'avior llegítima,
que cada poble sols ateny son astre
seguint per la seva òrbita.

Siau qui sou; mes no atiant vells odís
de raça, ni amb empàtiques
declamacions lloant tot lo que és vostre,
fins les mateixes úlceres...

Siau qui sou; mes no us tanqueu, ombrívols,
dins una llar històrica
sens horitzons. Volau sobre les terres
enfora, amunt, com l'àguila!
Ella ama el niu de les maternes roques,
però amb gran vol arranca-s'hi
i, travessant mil horitzons, domina
espais de llum esplèndida.
Per planes, mars, abismes i muntanyes,
amb vista potentíssima,
tantost afina desitjada presa,
ímpetuosa llança-s'hi
de la regió del llamp. Mes no trasmuda
d'essència l'au indòmita.
Ans bé, de tot lo que trescant aferra,
gustant-ne fibres íntimes,
se n'assimila la potència, i torna
cap a son niu més àguila.

El pi de Formentor

Electus ut cedri.

Mon cor estima un arbre: més vell que l'olivera
més poderós que el roure, més verd que el taronger,
conserva de ses fulles l'eterna primavera
i lluita amb les ventades que atupen la ribera,
com un gegant guerrer.

No guaita per ses fulles la flor enamorada;
no va la fontanella ses ombres a besar;
mes Déu ungi d'aromes sa testa consagrada
i li donà per trono l'esquerpa serralada,
per font la immensa mar.

Quan lluny, damunt les ones, renaix la llum divina,
no canta per ses branques l'aucell que encativam;
lo crit sublim escolta de l'àguila marina,
o del voltor que puja sent l'ala gegantina
remoure son fullam.

Del llim d'aquesta terra sa vida no sustenta;
revincla per les roques sa poderosa rel.
Té pluges i rosades, i vents, i llum ardenta,
i, com un vell profeta, rep vida i s'alimenta
de les amors del cel.

Arbre sublim! Del geni n'és ell la viva imatge;
domina les altures i aguaita l'infinit;
per ell la terra és dura, mes besa son ramatge
lo cel que l'enamora, i té el llamp i l'oratge
per glòria i per delit.

Oh sí; que quan a lloure bramulen les ventades
i sembla entre l'escuma que tombi lo penyal,
llavors ell riu i canta més fort que les onades,
i triomfador espolsa damunt les nuvolades
sa cabellera real.

Arbre, mon cor t'enveja. Sobre la terra impura,
com a penyora santa, duré jo el teu record.
Lluitar constant i vèncer, regnar sobre l'altura
i alimentar-se i viure de cel i de llum pura...
oh vida! noble sort!

Amunt, ànima forta! Traspassa la boirada
i arrela dins l'altura com l'arbre dels penyals.
Veuràs caure a tes plantes la mar del món irada,
i tes cançons valentes niran per la ventada
com l'au dels temporals.

**Consell
de Mallorca**
Cultura i Patrimoni Històric

FOTOGRAMA A FOTOGRAMA

El lloc, un punt imprecís de la sala fosca. L'acció, un raig de llum il·lumina la pantalla. I la vida comença a córrer a 24 fotogrames per segon. ACCIÓ!!!

Vos heu demanat alguna vegada si estam preparats per encarar-nos al repte del segle XXI? Si responeu afirmativament a la pregunta i, a més, pensau que sí... anau a veure "LA TENIENTE O'NEILL", primer, i després "EL PACIFICADOR". Em sembla que la totpoderosa indústria del cine americà s'ha begut l'enteniment (frase de MAGNUM F. I.) i viu convençuda que la resta dels mortals de més enllà de les fronteres del General Custer som uns imbècils.

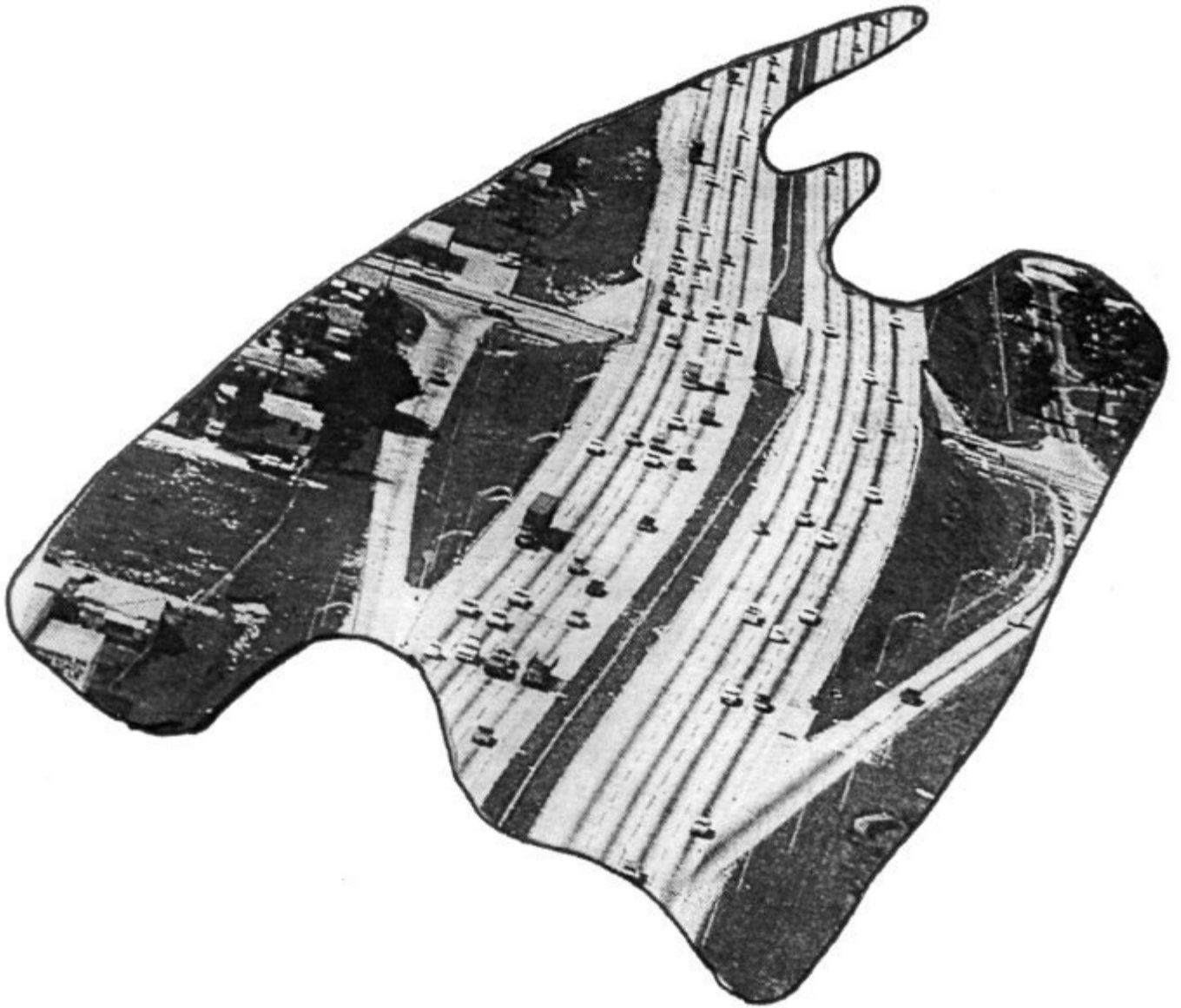
Ara, també vos podeu demanar... "i com és que ara li pega per aquí a aquest homenet? Total, no hi ha res de nou en el que diu". És cert, però és que un rampell el pot tenir qualsevol. Jo mateix.

Més preguntes. Per què els multicines són tan i tan petits? I els que tenen les cames llargues, què? Per cert, ja heu anat a veure CARNE TRÉMULA, LA CAMARERA DEL TITÁNIC, FULL MONTY, 99.9, LOS SILENCIOS DEL PALACIO -curiosa proposta cinematogràfica argelina- o MARTÍN (HACHE) -que, encara que argentina, és bona? I què esperau? És que voleu que vos hi dugui?

Tot i la polèmica que enrevoltà una part important de la seva carrera -quan va ser directora general de Ràdio i Televisió espanyola-, Pilar Miró era una bona realitzadora cinematogràfica. Ens ha deixat, i això és difícil de corregir. Encara record la vegada que vaig anar a veure EL CRIMEN DE CUENCA, un film discutit i polèmic, dur i mal d'engolir. Però amb la força i independència d'una persona que sabia el que es feia, en un moment difícil per una tendra -per jove- democràcia en què les institucions del país, Guàrdia Civil inclosa, eren intocables. Va realitzar les dues noces reials espanyoles, i això li ha donat el pedigrí que se n'ha enduit a la tomba. És morta, sí, però el seu record i testimoni perviuen al celuloide amb títols tan grans com EL PERRO DEL HORTELANO, premiat amb un Goya a la millor direcció, GARY COOPER QUE ESTÁS EN LOS CIELOS, TU NOMBRE ENVENENA MIS SUEÑOS o EL PÁJARO DE LA FELICIDAD, entre moltes altres. Adéu, Pilar, i gràcies per tot.

Me diu una amiga que no va mai al cine. Què li puc fer? Vosaltres que em feis una miqueta de cas -els que al manco llegiu aquestes retxes mal endreçades- preniu atenció: diumenge 16 de novembre, a MIGDIA ALS CINEMES PORTO PI, projecció de "HÉRCULES". Es tracta de la preestrena del darrer títol de la factoria Disney, realitzat pels mateixos creadors de ALADINO i LA SIRENITA. I un dels títols claus del pròxim Nadal. Però d'això ja en parlarem. Adéu i fins aviat.

JOAN CARLES PALOS

On sembrarem el julivert?

GAJ

LES TERRES PRIMES: LES ROTES (II)

BERNAT SERVERA RIBAS
PERE OLIVER CIRER

LES ROTES

Una rota era un tros de terra que un conrador cultivava dins un predi d'altre durant alguns anys, generalment pagant al propietari una porció convinguda del que ell collia. Solia ser terra prima que havia estat garriga. El propietari la donava a conrar a un altre a canvi d'algun benefici o pel simple avantatge de tenir la terra llaurada sense despeses pròpies.

Els roters desenvolupaven la seva tasca dins les grans propietats. Les possessions donaven aquestes terres, per cert no gaire bones, als petits terrassans que, no bastant-los la terra pròpia per ocupar-los tot l'any a ell i la seva bístia (una mula o somera), prenién rotes. Era l'únic recurs per a la seva supervivència en una societat agrícola on els qui no tenien terres molt difícilment podien aconseguir els mínims necessaris per menjar. Els propietaris de les grans possessions en treien uns bons beneficis d'aquests tipus d'explotació de la pobresa.

Dins el nostre terme queden encara vestigis d'aquestes explotacions a través de la toponímia: ses Rotes, ses Rotes Noves, ses Rotes Velles, Rotes de son Maig, Rota de ses Argelagues, Rota des Forn de Calç, Rota des Pi Gros.

ELS DARRERS ROTERS

En el nostre poble, fins als anys quaranta, eren molts els pagesos que, no bastant-los les seves terres per mantenir la família, prenién rotes al figueral de son Ribes, al figueral de son Jaume Maig i als Antigois. Temps enrera, a més, es prenién rotes a les Rotes Noves, Rotes Velles i Rotes de son Maig.

Segons algunes fonts, a l'estiu del 1841 es treien rotes a son Ribes i es feien clots de figuera a escarada a raó de 41 lliures i 6 diners. Els clots havien d'estar fets abans de Sant Miquel. Es plantaren tres-centes figueres al figueral i cent a la creu d'en Merris(1).

Segons fonts orals, l'explotació de les darreres rotes es feia de la següent manera:

Totes les terres més primes del figueral de son Ribes, figueral de son Jaume Maig i els Antigois es donaven a rotes. Les terres més bones les sembrava el majoral de la possessió.

Del figueral es feien quatre sementers: la Rota Alta, la Rota del Forn de Calç o del Pi Gros, Rota mitjanera i Rota de davant sa Casa Nova. El roter sembrava la rota dos anys. El primer any, després d'haver llevat els batzers, les mates i els cards, les sembrava de faves o pèsols. Les faves on hi havia més terra i els pèsols damunt les roques. El segon any les sembrava de blat, xeixa, ordi o civada. El tercer any es deixava pastura, i el quart quedava ermàs. En els sementers es feia rotació: mentre uns se sembraven, els altres eren pastura o ermàs. Hi havia pagesos que tenien una rota a cada sementer.

A l'estiu, el majoral avisava els roters del dia que havien de tenir la rota batuda per poder-hi amollar el bestiar, ovelles i porcs, i s'insistia en el fet que no s'arrabassés herba per tal de tenir més menjar pel bestiar.

Avui en dia encara són molts els pagesos que recorden la seva rota.

(1) *Pere Fullana i Puigserver - Pere Joan Llabrés Martorell: "Gabriel Marià Ribas de Pina (1814-1873)". Mallorca, 1997, 66.*

RELACIÓ DELS DARRERS ROTERS

A ses Rotes Noves

En Julià de sa Tanca
El sen Jaume Pleniol

Al Figueral de son Ribes

El sen Llorenç Menut
El sen Mardures
El sen Toni Foc
Madò Joana Aina Cap Alt
El sen Bernat Miquelet
El sen Gori de son Moll
El sen Cosme Comte
El sen Felip Matxo
El sen Felip Talaia
El sen Toni Hortolà
El sen Miquel Francisco Norat
El sen Pep Corró
El sen Jaume Gaspar
El sen Toni Pau
El sen Xesc Pujaló
El sen Joan Hortolà
El sen Tomeu Valenti
El sen Toni Perull
El sen Toni Mestrès
El sen Miquel Conill
El sen Gori Corró
El sen Llorenç Barca
El sen Joan Conet
El sen Gori de Madò Coloma Mas
El sen Jaume Pleniol

El sen Joan Gaspar
El sen Jordi de can Jordi
El sen Toni Cucaiada

Als Antigois

El sen Toni Foc
El sen Jaume Gaspar
El sen Llorenç Menut
El sen Creus
El sen Felip Matxo
El sen Joan Bou
El sen Biel Boi
El sen Llorenç Barca
El sen Tomeu Valenti
El sen Gabriel Valentí
El sen Gori Dolorós

El sen Biel Mestrès
El sen Biel Colom

Al Figueral de son Jaume Maig

El sen Miquel Norat
El sen Toni Foc
El sen Cosme Comte
El sen Joan Bou
El sen Felip Talaia
El sen Gori Corró
El sen Biel Mestrès

Solucions als mots encreuats.

Horizontals: 1. presumides. 2. lapidarà. a. 3. aminòna. tb. 4. cis. lacera. 5. ífod. Mulet. 6. dida. enema. 7. ECI. andro. 8. sa. ast. ll. 9. erola. oral. 10. salivejarà.

Verticals: 1. placideses. 2. ramificarà. 3. episodi. ol. 4. sin. da. Alí. 5. udol. asav. 6. manament. E. 7. iracund. oj. 8. da. éler. Ra. 9. E. tremolar. 10. sabata. lla.

ESQUEIXOS DE LA MEVA VIDA

Sa vida vaig començar
com fan ses moltes persones:
amb xorrac i estisores
per un jornal defensar.
Era forma de lluitar
per poder passar sa vida
que a cada persona crida
el seu estat millorar.

Sa idea me pegà
de comprar trossos de terra.
Aquí començà sa guerra
que el meu instint me cridà.
Me volia assegurar
per quan major tornaria:
de ses rendes ne viuria
i no me vaig equivocar.

Un moment me casaria
amb dona molt encertada,
treballadora i honrada,
de molt fina parlaria.
Amb ella jo m'entenia
amb lo que em vaig proposar,
sempre me donà samà,
demostrant sa simpatia.

Després de trenta anys lluitar
amb sa seva companyia,
un mal la afectaria
que remei no es va trobar.
D'aquest món se'n va anar
quedant-me jo ben tot sol.
Era petit es consol,
no em 'turava de plorar.

Sa salut m'acompanyava,
això mai me va faltar.
Sa idea me pegà,
cercar dona si en trobava.
Sa sort sempre m'ajudava,
cap moment no m'oblidà,
una dona vaig trobar,
jove, ben feta i guapa.

Vaig fugir de Lluemajor,
per venir a Algaida a viure.
Era com la margalida
que desprèn la fina olor.
Vint-i-tres anys d'esplendor
els dos plegats vàrem viure,
però sa meva Francisca
aquest món va deixar-lo.

Ara jo me trob tot sol,
pensant en el temps passat
que vivia consolat,
brillava nostre redol.
Amb retratos me consol,
me serveixen d'alegria.
Temps passat que jo tenia,
meu pensament pren es vol.

De què valen ses riqueses
que jo tenc acumulades
de terres, hotels i cases
si visc dins grosses pobreses,
frenades ses endemeses
que jo tant molt vaig lluitar?
Som com sa roca dins mar
que rep de tot vent empentes.

Ara jo me trob tot sol
recordant el temp passat
que tant molt lo he lluitat.
Quan ho pens no tenc consol
disponc de molt gros redol:
terres, cases i xalets,
un hotel guapo i bell
i duc dins jo un molt gros dol.

Si dispos de gran riquesa
i te falta sa companyia
que en tot moment te servia
com criat a la marquesa.
Tota aquella grossa empresa,
de fet, se ha derrumbada.
Només la mort a tu et guarda
i no t'escaparàs d'aqueixa.

ESPORTS

FUTBOL

El C. E. Algaida de Primera Regional a hores d'ara figura com a darrer classificat de la categoria.

No ha començat bé l'equip dçen Sebastià Feliu. Molt, massa moviment de jugadors dins la plantilla quan a hores d'ara ja és molt envant; això ha privat l'equip de tenir la continuïtat necessària per mantenir un bon nivell de joc i resultats. De totes maneres l'equip ha lluitat i fins i tot ha estat mereixedor de més punts, la qual cosa ens dona confiança per veure l'equip remuntar posicions a la taula classificatòria.

Els darrers resultats han estat:

Algaida-Independent 0-1
Porto Cristo-Algaida 2-0
Algaida-La Victòria 3-2
Port Pollença-Algaida 4-3

FUTBOL BASE

Totes les categories han començat les seves lligues regulars durant aquest passat mes d'octubre, la qual cosa fa que el camp de futbol estigui ple de nins, nines i joves durant tots els dies de la setmana.

Juvenils

L'equip de n'Albert Gatell, entrenador dels juvenils de 3ª regional, ha tengut bons resultats aquest mes ja que l'equip fa bona feina i sembla que l'animació entre els juvenils és grossa i això és bo perquè en aquestes edats els

jovenets estan massa tot sols: pares, directius i aficionats haurien de recolzar més els joves que practiquen l'esport.

Els resultats dels juvenils han estat:

Felanitx-Algaida 2-0
Algaida-Port Pollença 4-0
Consell-Algaida 0-2

Cadets

L'equip dels cadets, entrenats per Mateu Capellà, ha començat molt fluix, ja que en quatre partits només té un punt.

Algaida-Cala d'Or 2-6
Santanyi-Algaida 2-2
Algaida-Montuïri 1-5
Vilafranca-Algaida 6-0

Molts de gols en contra, però hi som.

Infantils

Els infantils, entrenats també per n'Albert Gatell, compten amb un bon equip i a estones despleguen un joc més que acceptable malgrat els resultats. La cosa millorarà.

Alevins

L'equip dels alevins, entrenats per en Mateu Llull, segur que aniran a més; feina, il·lusió i ganes no en falten.

Resultats:

Algaida-Cala d'Or 4-7
Algaida-Porto Cristo 1-5

Benjamí Futbol 7 Algaida

L'equip que entrenen en Joan Riera i en Tià Vega format per nins de nou anys comença a posicionar-se al camp i a guanyar qualche partit.

Cala d'Or-Algaida 4-3
Llubí-Algaida 1-5
Algaida-Espanya 1-4

Benjamí Futbol 7 Algaida At.

Els entrenadors són en Fernando i en Biel Maiol. Nins de vuit anys amb una il·lusió fora mida i unes aptituds bones per jugar a futbol. El de menys són els resultats, el que compta és que el C.E. Algaida té futur si tots ajudam.

Sineu-Algaida At. 13-0
Algaida At-Llubí 2-2

Fèmines

Les nines del C.E. Algaida tenen un molt bon equip. Els entrenadors, n'Andreu i en Jaume, fan bona feina, malgrat es perdessin els dos primers partits, però és que davant tengueren els millors equips de l'any passat. Segur que la cosa anirà bé.

Peguera-Algaida 4-2
Algaida-Platges 3-5

ESCACS

El club d'Escacs d'Algaida prepara el torneig, ja veterà, de les Festes de Sant Honorat.

Sembla que falta molt de temps per aquestes festes, però tenint en compte que per aquestes dates es fa la cloenda i l'entrega de premis i abans s'ha de disputar el torneig, la cosa es fa fer.

Tots els interessats a participar en les partides d'aquests Torneig 1998 es poden apuntar a qualsevol dels directius encapçalats per Jaume Toledo.

JOAN TROBAT

INFORMÀTICA I TECNOLOGIA

Microsoft

El creixement del gegant

Bill Gates, l'amo de Microsoft, és ara per ara l'home més ric del món. Els seus inicis van esser molt cridaners, a l'edat de setze anys ja va crear una empresa i feia de proveïdor a grans corporacions del sector. Malauradament aquesta empresa va fer fallida quan els altres empresaris es donaren compte que el que ho dirigia tot era un al·lot.

Aquest senyor pràcticament controla tots els moviments que hi ha a nivell informàtic i de computació arreu del món. Existeixen altres grans empreses com poden ser IBM, Intel, etc., però ja comencen a utilitzar els serveis que els dona Microsoft, tant a nivell de software com de hardware.

La majoria d'usuaris d'informàtica utilitzen els productes de Microsoft, que actualment estan absorbint tot el mercat, i si això continua a aquesta velocitat, aviat no tindrà una competència prou forta, i ho dominarà tot.

Fent una reflexió, podem pensar que una persona tengui tant de poder és molt perillós, ja que en un futur no molt llunyà, qui tengui i domini la informació, dominarà el món. Aquesta afirmació pot pareixer un poc ciència-ficció, però és un fet real. Com a exemple d'aquest fet es poden posar els bancs, ja hi ha molta gent que per pagar les seves compres utilitza la targeta magnètica (Visa, 4B, Mastercard, etc.), idè imaginau que passaria si una persona es pogués introduir dins els sistemes dels bancs i regirar les dades que estan pendents de passar als comptes dels clients, o si el que tingués el control de les vies de comunicació tallés les comunicacions entre bancs, empreses, etc. I així com avançam, es pot preveure que en pocs anys pràcticament tot

funcionarà electrònicament (transferències bancàries, control d'entrades i sortides de la feina, pagament de nòmina, entrades a qualsevol event (cinema, concerts, esports), dades mèdiques, control de vols aèris, dades de la policia, etc.) pel que si una persona pot canviar aquestes dades lliurement, aquesta persona ens podrà controlar.

Hi ha el Tribunal de la Defensa de la Competència, que s'encarrega de que una sola persona/empresa no es trobi en una posició massa dominant damunt les altres. La segona setmana d'Octubre, aquest tribunal va posar una sanció a Microsoft de un milió de dolars diari fins que arreglin la deficiència que els han detectat. La deficiència és que pràcticament obliga a les empreses constructores dels ordinadors a instal·lar el sistema Windows95 als equips nous, pel que la gran majoria dels ordinadors que es troben al mercat, surten amb aquest sistema.

La darrera estratègia de Bill Gates va esser la signatura d'un conveni amb Rússia per poder utilitzar uns 300 misils que pertanyen a l'estat i reconvertir-los d'atòmics a portadors de satèl·lits. L'idea que té Microsoft és crear una gran xarxa, que englobi Internet, utilitzant aquests mini-satèl·lits. Amb aquesta xarxa espacial preveuen un augment de velocitat a Internet voltant a 30.000 vegades, i també que es podrà accedir mitjançant una antena parabòlica de qualsevol lloc del món, tengui o no tengui línia telefònica.

Guillem Vanrell
 gvanrell@lander.es
 guillemvanrell@hotmail.com

Biblioteca Municipal d'Algaida

Casal Pere Capellà. C/ des Cavallers, 22. Tel: 66 56 79

NOVETATS

Durant el passat mes d'octubre s'incorporen al fons de la Biblioteca un total de 81 títols. A continuació, us en presentam una selecció ordenada alfabèticament per autor.

A.A.D.D. *Josep Maria Quadrado i el seu temps.*
 A.A.D.D. *Guia de la serra de Tramuntana.*
 ALOMAR, G. i altres. *Flora endèmica de les Balears.*
 BARRERA, Claudio. *Sobrassada & Moët Chandon.*
 BASSA, R. *Tris-tras. Les rondalles a l'escola.*
 BRUCHAC, J. *La saviesa de l'indi americà.*
 CATEURA, Pau. *Mallorca en el segle XIII.*
 CEJA, Camilo José. *El color de la mañana.*
 COMPANY, Arnau. *Sant Joan, cacics i repressors.*
 DARWIN, Charles. *Autobiografia y cartas escogidas.*
 ECHEVARRIA, Miquel Àngel. *Papiroflèxia juràsica.*
 EFAK, Guillem d'. *El món. Paisatges.*
 GARDÈRE, Michel. *Rituals càtars.*
 HAMMET, Dashiell. *El halcón maltés.*
 HESSE, Herman. *A una hora de medianoche.*
 JANER MANILA, Gabriel. *Implicació social i humana del teatre. Biografia apasionada de Cristina Valls.*
 LAURENCE E. FRISTSCH. *El petit llibre dels dies.*
 LLOMPART, Josep Maria. *Els nostres escriptors.*
 LOUYS, Pierre. *Les cançons de Bilitis.*
 MARIMONRJUTORT, Antoni. *La crisi de 1898 a les Illes Balears.*
 MASSUTÍ, E./VIDAL, S. *La llampuga: un mite de la tardor.*
 MERCIER, Mario. *La tendresa.*
 MORRO, Mateu. *Per Mallorca.*
 ORPÍ I FERRER, P. *Rondalles mallorquines incèdites.*
 PALMER, Tobias. *Un àngel vera meu.*
 PASCUAL, Aina. *Casa i estament social a la ruralia mallorquina.*
 PERNAS, Ramón. *Si tú me dices ven.*
 POMAR, Jaume. *Tota la ira dels justos.*
 PONS I LLINÀS, Nicolau. *Jesuïtes mallorquins arreu del món.*
 RÂMDÂS, Swâmi. *Pensaments.*
 RAYÓ FERRER, Miquel. *L'àngel de la gran bèstia.*
 RICO, Lolo. *El buen telespectador.*

SALAS, Pere. *El poder i els poderosos a les viles de Mallorca.*

SERRA, Antoni. *El (meu) testament literari.*

USSÍA, Alfonso. *Versos prohibidos.*

ZORRILLA, José. *Traidor, inconfeso y mártir.*

JESUÏTES ALGAIJINS

Una de les incorporacions al fons de la Biblioteca és un interessant llibre del jesuïta artanenc Nicolau Pons i Llinàs. Es titula *Jesuïtes mallorquins arreu del món (ss.XVI a XX)* i ha estat publicat, enguany, a Palma. L'autor ens ofereix una acurada recerca de la labor que els jesuïtes mallorquins han executat històricament arreu del món des del segle XVI. Nicolau Pons ha estudiat la vida i obra de 500 jesuïtes. D'entre aquests, 9 són algaidins. Com a curiositat, us trascrivim el nom i, entre parèntesi, l'any de naixement i mort:

Francesc Collado, (1596-?)
 Francesc Company, (1729-1819)
 Joan Company, (1732-1806)
 Bartomeu Pou Puigserver (1727-1802)
 Pere Ramis Reig (1801-1874)
 Antoni Seguí Gelabert (1805-1877)
 Joan Torrens (1554-1623)
 Gabriel Trobat Munar (1801-1881)
 Rafel Verdera Puig (1798-1861).

El llibre inclou una petita ressenya biogràfica de cada un.

HORARI

De dimarts a divendres, de 16'30 a 20'00 hores.
 Dissabtes, de 10'00 a 13'00 hores.

Titoieta Ràdio

Emissora Municipal d'Algaida

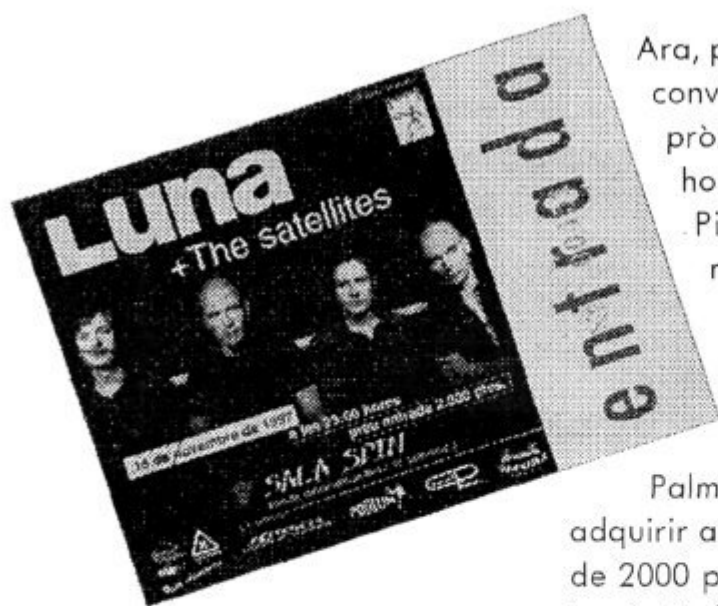
L'espai de Titoieta Ràdio, **xima xema**, va néixer dia 1 de novembre de 1992, des de llavors fins ara ha evolucionat molt, fins a arribar a l'actual format de fanzine radiofònic.

El seu contingut es basa en difondre les inquietuds socio-culturals, donant un màxim suport a les més marginades.

Música, entrevistes, propostes d'oci, opinió,... conformen l'hora i mitja que cada dissabte a partir de les 19 hores, s'emet des de fa 5 anys, dins la programació de l'emissora municipal d'Algaida. Ah! recordau que la redifusió de **xima xema** es pot escoltar els dijous a partir de les 21 hores.

xima xema
5è aniversari

Ara, per celebrar el 5 anys, **xima xema** et convida a la festa aniversari que farem el pròxim 15 de novembre de 1997, a les 23 hores, a la **Sala Spin** del complex Alcúdia Pins de la Platja de Muro. Una magnífica festa concert, organitzada pel **Fona Club**, amb l'actuació de **LUNA**, vinguts des de Nova York, i de **THE SATELLITES**, guanyadors del darrer Festival de Pop Rock de Palma. No hi faltis. Si t'interessa, pots adquirir anticipadament l'entrada, al preu únic de 2000 pessetes, al Pub Cafeteria **Ca n'Esteve** i al Cafè Concert **S'Acadèmia** d'Algaida. L'aforament és limitat.

PASSATEMPS

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1										
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9										
10										

Horitzontals: 1. Presuntuses, orgulloses. 2. Apedregarà. La primera. 3. Incògnita, desconeguda (al revés). Un tub desvocalitzat. 4. Prefix llatí que significa "deçà, ençà". Castiga, mortifica. 5. Nom donat a diversos cetacis (al revés). Llinatge freqüent a Algaida. 6. Mare de llet. Lavativa. 7. Institut Ciències de l'Educació capgirat. Prefix grec que significa "home". 8. No coneix cap metge. Punxó odiat pels pollastres. Consonant geminada. 9. Pla al cim d'una muntanya. Verbal, de paraula. 10. Escopirà, salivarà.

Verticals: 1. Tranquil·litats, quietuds. 2. Brancarà. 3. Esdeveniment, incident. Terminació d'alcohol. 4. Prefix grec que significa "conjuntament, alhora". Donar. Nom àrab. 5. Crit, ahuc. Marc, bastiment (al revés). 6. Ordre, requeriment. Punt cardinal. 7. Irascible, geniüt. Jo mateix capgirat. 8. Donà, lliurà. Aparell destinat a controlar un circuit (al revés). Déu egipci. 9. No entén res a la primera. Estremir-se, agitar-se. 10. Calçat. Company de l'oli (al revés).

E	N	O	F	O	X	A	S	N
A	C	Q	U	E	E	L	L	A
F	T	L	E	F	R	M	P	T
I	S	Q	A	U	E	E	E	E
A	B	G	T	R	M	S	A	P
U	O	N	I	M	I	A	L	M
T	M	S	P	A	A	N	R	O
A	B	L	A	V	E	N	E	R
C	A	O	A	P	M	O	R	T
O	R	G	U	E	M	S	E	S
R	D	O	Q	U	E	S	A	R
A	I	L	O	I	B	A	L	F

Sopa de lletres: Localitzeu el nom de 10 instruments musicals de vent. Amb les lletres sobrants llegireu el començament d'una rondalla.

E	X	P	R	E	S	S	A	R
R	T	R	E	S	C	O	S	A
A	R	A	G	U	M	E	R	I
S	E	S	A	P	A	G	U	C
R	A	G	O	L	A	I	D	N
E	N	R	A	O	N	A	R	E
V	E	N	L	L	U	A	A	R
N	M	D	V	O	L	L	R	E
O	E	R	I	L	E	P	R	F
C	O	D	A	R	E	R	E	N
E	S	R	A	B	E	R	X	O
D	I	S	C	U	T	I	R	C

Eliminats els 10 sinònims de parlar, diu: "Tres coses apaguen llum: voler, e poder e saber" (Fra Anselm)

Els resultats dels mots encreuats els trobareu a la pag. 33

UNA XERRADETA... (Continuació)

servici. Es desembarcament de Porto Cristo no me va agafar. Després vaig fer s'instrucció al quarter del Carme i me destinaren a sa Quinta Divisió de Navarra; participàrem a s'ofensiva de València i després vaig fer tota s'ofensiva de Catalunya: Tarragona, Barcelona, Granollers, fins a sa frontera.

Després encara anàrem a Toledo, però va ser una cosa molt curta, qüestió de dies. També participàrem en es desfile de sa victòria a Madrid.

-Recordes qualque anècdota?

-Record sa rivalitat que hi havia entre falangistes i requetés amb bregues que a vegades acabaven de mala manera. Una vegada a un poblet de Cáceres es nostre capellà -es "pàter" li dèiem- va decidir fer una missa de campanya; hi havia unes quantes al.lotes falangistes que prepararen l'altar i hi posaren ses banderes nacional, falangista i des requetés; es capellà va agafar sa bandera falangista, la tirà en terra i la potejà; l'endemà el s'endugueren i no el vérem pus.

-I una vegada acabada sa guerra?

-Vaig estar pel Nord, a Santander, a Navarra, a Irún vigilant sa frontera. Seguia destinat a sa Quinta de Navarra, primer amb altres mallorquins, però al final només hi quedava jo. Vaig arribar a conèixer bé sa manera de ser des bascs. Vaig venir amb un permís temporal a Mallorca i, encara que cada punt hi havia mobilitzacions, ja no me'n vaig tornar. Al final en Mudoy ho arreglà i vaig sortir llicenciat per pare seixanti.

-Ja tornes esser a Algaida. Quina feina feies?

-Vaig fer feina de trencador, treia marès; però sobretot seguia de picador d'esquerda: a sa carretera de Sant Joan, a sa de Cala Blava i a altres llocs.

Pel maig del 46 me vaig casar amb na

Petra, posàrem una carniceria. Mon Pare va morir i vaig agafar sa barquera fent de pagès: però eren un parell de finquetes i qualcuna de terra magra que duia a mitges i retia poc. Havia de seguir amb altres feines com picador, sa carniceria (que la duia na Petra) i a més comprava i collia figues i les duia a vendre a Ciutat; he fet moltes vegades es viatge a Palma amb bicicleta; més tard vaig tenir una moto, una Guzzi 65.

-Com anava aquesta feina de picar esquerda?

-Cada treballador tenia es seu tall. Anava per "serres": cada serra eren tres o cinc metres i cada metre eren seixanta senalles. Per guanyar-te un bon jornal, era una feina molt dura.

A Cala Blava hi anava amb altres algaidins: es meu cunyat Andreu Trinxet, en Pere Mindona, en Llorenç Palomina i altres. A més de picar, jo ja hi feia d'encarregat.

-I de Sa Tanqueta passàreu al carrer de Sant Joan.

-Sí, compràrem sa casa de madò Viconà i obrírem una carniceria. Era a principis dels anys seixanta. A Sa Tanqueta matàvem un xot cada setmana i un porc es temps de matances per obrar-lo. Llavors canvià molt: matàvem mitja dotzena de xots cada setmana i altres tants de porcs. Eren animals fets en es poble i que matàvem unes temporades a s'escorxador i altres aquí a ca nostra. I així fins que ens jubilàrem.

-Sempre t'ha agradat s'esport.

-Sí, sobretot es futbol i es ciclisme. Quan se creà es club de l'Algaida vaig ajudar en tot allò que vaig poder durant bastants d'anys; aleshores hi jugava en Jordi, es meu fill. Encara m'agrada anra a veure partits i a més tenim sa televisió que en dóna molts, potser massa. També m'agrada seguir per televisió ses principals carreres de bicicletes, especialment es "tour".

-I com a jubilat, quina vida fas?

-Seguec fent feina. M'agrada sortir cada

vespre a fer tertúlia en es cafè i veure programes de televisió; però continuu trullejant: cada dia vaig, dematí i horabaixa, a sa caseta de Sa Tanqueta i a sa des camí de Son Gustí a fer un poc d'hortolissa, cuidar quatre arbres fruiters i criar uns animals. He tornat vell, però es cos aguanta bastant bé.

I que sigui per molts d'anys: que et poguem veure damunt sa bicicleta pujant es Colomer i es carrer des Sol o baixant cap a Sa Tanqueta, fent enveja a molts que som més jovenets.

PERE I JOAN MULET

LA BANDA DE MÚSICA D'ALGAIDA INFORMA

Estimats amics i amigues:

Aprofitant que aviat començarà un nou any, la Banda de Música d'Algaida vos recorda la possibilitat de fer-vos-ne socis.

D'aquesta manera volem donar un impuls a la Banda de Música d'Algaida i, alhora, potenciar la música d'un poble amb llarga tradició musical. No podem oblidar que durant un temps existiren dues bandes a Algaida i que actualment la banda és una sortida per a tots els nins que estudien algun instrument a l'escola de música d'Algaida.

Ser socis de la Banda de Música d'Algaida no implica una gran despesa; suposa simplement una quota anual voluntària, que sempre és una ajuda per a una Banda que existeix, sobretot, per afició i amor a la música.

Tots els qui estiguin interessats a fer-se socis que ho comuniquin a qualsevol membre de la Banda de Música el qual vos facilitarà la butlleta de subscripció.

Aprofitant aquestes línies, convidam a tots els socis i sòcies de la Banda al **BALL i REFRESC** que farem pròximament en honor seu.

ANIMA'T A FER-TE SOCI, LA BANDA DE MÚSICA T'HO AGRAIRÀ

SORTEIG D'UNA ACTUACIÓ DE LA BANDA DE MÚSICA D'ALGAIDA

- Vols sorprendre la teva estimada?
- Fas una festa de carrer i no tens un grup per fer ballar la gent?
- Necessites que t'animin el teu equip de voleibol?
- Vols acompanyament musical per les serenates de les Verges?
- T'agradaria escoltar tot sol un concert de música en directe?

Si necessites un poc de bona música, compra paperetes del sorteig d'una actuació de la Banda de Música d'Algaida i possiblement hagi adquirit l'entrada al concert de la teva vida!

UNA XERRADETA AMB...

TOMEU OLIVER "BANDERETA"

En Tomeu Oliver Sastre "Bandereta" va néixer a Algaida dia 30 de novembre de l'any 1917 i, per tant, està a punt de complir els 80 anys; és una llarga vida de feina, o de feines, perquè la vida l'obligà a "tocar" un grapat d'oficis ja de ben nin. Quan li parlem de fer aquesta xerradeta, de primer respon que no sap què pot dir, que és una persona normal i corrent que ha treballat tota la vida i que, encara que jubilat, segueix, sortosament, fent feines. La veritat, però, és que no va ser mal de ginyar.

-Començares a fer feina de jovenet.

-A vuit anys vaig guanyar es meu primer jornal; va ser veremant a Cas Binissalemer, a Son Cortana; record que me vaig fer un tall i no vaig dir res perquè no m'enviassin a ca nostra. També a vuit anys vaig anar a espedregar a Son Llubí.

Quan tenia nou anys vaig anar a Son Fortuny, a Andratx, a aplegar oliva i garroves amb sa meva germana Catalina i altres algaidins, entre ells en Gostinet i en Miquel Mindona, ja morts. Me feien aplegar ses voreres, on hi havia més romaguers. Sa feina durava dos mesos i es dilluns cuinàvem per tota sa setmana. Guanàvem nou reals cada dia a més de dos litres d'oli i un paneret d'olives pansides quan acabàvem.

Una vegada que anàrem a Camp de Mar i arribàrem a un illot que hi ha, en Gostinet, que s'havia hagut de quedar a manxar a sa tafona, va fer aquesta glosa:

Hi hagués es que hi hagués
a mar no vaig poder anar
perquè vaig 'ver de quedar
a manxar amb sos tafoners.

-Això que contes és de quan eres molt nin.

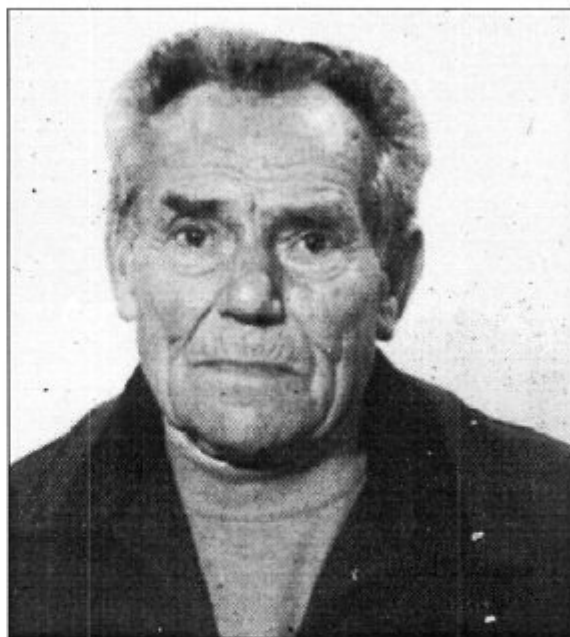
Quan anares a escola?

-De sis a vuit anys; vaig anar també a escola es vespres amb en Bernat Coix.

No quedava més remei que fer es cap viu i ajudar la casa. Quan tenia onze o dotze anys vaig anar amb altres al.lots algaidins a collir figues a S'Aranjassa; hi havia cent tires de figueres. Cobràvem deu reals i vàrem tenir problemes perquè demanàvem tres pessetes. Es dissabtes veníem a Algaida, a peu, travessant finques, per Son Gual.

-On vivies?

-Vivíem a Sa Tanqueta Vella. I a partir des 16 anys, més o manco, sa meva feina va ser sobretot de picador d'esquerda; en vaig picar a sa carretera de Lluçmajor i de S'Arenal amb son pare de n'Andreu Castelltixó.

-I quan va estallar es Moviment...?

-Quan començà sa guerra jo tenia 19 anys i encara no m'havia entregat per fer es
(Segueix a les pàgines anteriors)